

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
KHÁM, CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ
MỘT SỐ BỆNH LÝ THƯỜNG GẶP TRONG
NHÃN KHOA

Thời gian 3: tháng
(Đối tượng Bác sỹ)

Sơn La, năm 2022

SỞ Y TẾ SƠN LA
BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC
KHÁM, CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ
MỘT SỐ BỆNH LÝ THƯỜNG GẶP TRONG
NHÃN KHOA

*(Ban hành kèm theo Quyết định số /QĐ- BVĐKT ngày tháng năm 2022
của Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La)*

Sơn La, năm 2022

GIỚI THIỆU CHƯƠNG TRÌNH

Khoa học kỹ thuật ngày nay có những bước tiến bộ vượt bậc được áp dụng trong hầu hết các lĩnh vực của cuộc sống đem lại lợi ích không hề nhỏ, lĩnh vực y tế cũng được thừa hưởng thành quả của sự tiến bộ khoa học kỹ thuật, đặc biệt là chuyên ngành Nhãn khoa. Là một chuyên khoa sâu về lĩnh vực Mắt nhiều năm qua công tác đào tạo cán bộ và chỉ đạo tuyến dưới về chuyên môn luôn được coi trọng và quan tâm.

Nhờ được sự quan tâm đầu tư của Đảng và Nhà nước với những chính sách ưu việt cho việc phát triển y tế cơ sở mà chuyên khoa mắt đã được trang bị cơ sở trang thiết bị và con người cho tuyến cơ sở góp phần không nhỏ cho việc chẩn đoán, điều trị chăm sóc sức khỏe cho nhân dân.

Bệnh viện Đa khoa tỉnh Sơn La là bệnh viện tuyến cuối của ngành y tế Sơn La đã được đầu tư xây dựng và đi vào hoạt động với quy mô 500 giường bệnh, đội ngũ cán bộ làm công tác chuyên khoa có nhiều kinh nghiệm và chuyên môn sâu đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh cũng như nhiệm vụ đào tạo mà Bộ Y tế giao cho.

Xuất phát từ thực tiễn, nhu cầu đào tạo về chuyên khoa Mắt nói chung cho các bác sĩ đang hoặc sẽ công tác tại các cơ sở y tế thuộc các trạm y tế xã, bệnh viện tuyến huyện, Bệnh viện Đa khoa tỉnh Sơn La xây dựng chương trình đào tạo khám và điều trị các bệnh lý thường gặp về Mắt trong thời gian 3 tháng.

Chương trình này nhằm cung cấp các kiến thức, khám và điều trị các bệnh lý thường gặp tại mắt cho các bác sĩ mới ra trường hoặc chưa có chuyên khoa mắt với mong muốn là sau khi hoàn thành khóa học, các học viên có thể biết cách khám và điều trị bệnh lý thường gặp đặc biệt về cấp cứu nhãn khoa để có hướng xử trí phù hợp với điều kiện của cơ sở.

Chương trình bao gồm 2 phần:

Phần I: Các bệnh lý thường gặp trong nhãn khoa

Phần II: Thực hành và triển khai một số thủ thuật thông thường của Mắt.

Chương trình cũng nêu rõ các điều kiện cần thiết để tổ chức được khóa học, phân bổ thời gian và cách tổ chức khóa học. Chương trình đã đáp ứng được những mục tiêu cơ bản của ngành y tế tỉnh Sơn La đặt ra nhằm giúp nâng cao chất lượng khám, chẩn đoán, chăm sóc và điều trị toàn diện người bệnh trong tình hình mới.

I. Tên khóa học: KHÁM, CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ MỘT SỐ BỆNH LÝ THƯỜNG GẶP TRONG NHÃN KHOA

II. Thời gian đào tạo: 03 tháng

III. Mục tiêu đào tạo

Mục tiêu kiến thức

1. Trình bày được giải phẫu, sinh lý Mắt.
2. Trình bày được triệu chứng lâm sàng của một số bệnh lý thường gặp trong nhãn khoa.
3. Trình bày được phác đồ điều trị của một số bệnh lý bán phần trước.
4. Trình bày được phác đồ sơ, cấp cứu các trường hợp chấn thương mắt, bong mắt.

Mục tiêu kỹ năng

1. Khám và chẩn đoán được các bệnh lý bán phần trước.
2. Thực hiện thành thạo một số thủ thuật thông thường tại mắt.
3. Thực hiện thành thạo cấp cứu bong mắt.

Mục tiêu thái độ

1. Biết cách chẩn đoán và hướng điều trị cụ thể của các bệnh lý thông thường.
2. Chuyển tuyến chuyên khoa sâu khi vượt khả năng.

IV. Học viên tham dự khóa đào tạo

- Bác sỹ đa khoa

V. Nội dung đào tạo:

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết		
			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
1	Sơ lược giải phẫu sinh lý mắt	1. Trình bày được cấu tạo và chức năng sinh lý của nhãn cầu, mi mắt và hốc mắt 2. Vẽ, giải thích thiết đồ bỏ dọc nhãn cầu và sơ đồ đường dẫn nước mắt	24	4	20
2	Bệnh Viêm kết mạc	1. Trình bày được các nguyên nhân cách phòng chống bệnh viêm kết mạc 2. Mô tả triệu chứng, biến chứng lâm sàng của viêm kết mạc 3. Trình bày Điều trị được viêm kết mạc thông thường	30	10	20
3	Viêm loét giác mạc	1. Trình bày được các nguyên nhân cách phòng viêm loét giác mạc 2. Mô tả triệu chứng, biến chứng lâm	60	20	40

		sàng của viêm loét mạc 3.Trình bày hướng điều trị được viêm giác mạc.			
4	Bệnh Glcoma	1.Trình bày được các nguyên nhân cách phòng bệnh Glcom 2.Mô tả triệu chứng, biến chứng lâm sàng của bệnh Glcom 3.Trình bày được hướng điều trị bệnh Glcom	60	20	40
5	Đục thể thủy tinh	1.Trình bày được các triệu chứng lâm sàng của đục thể thủy tinh 2.Trình bày được các chỉ định mổ đục thể thủy tinh tuổi già. 3.Tư vấn được cho bệnh nhân đục thể thủy tinh đến khám chuyên khoa kịp thời.	50	20	30
6	Chấn thương mắt	1. Trình bày được các tổn thương chấn thương mắt, phân loại chấn thương mắt. 2. Xử trí ban đầu chấn thương mắt. 3. Trình bày được cách đề phòng chấn thương mắt.	50	20	30
7	Chấp, lẹo, mộng thịt, Quặm.	1.Trình bày được khái niệm về chấp, lẹo, quặm, mộng thịt 2.Mô tả được triệu chứng chính của các tổn thương trên 3.Trình bày được hướng điều trị chấp, lẹo, quặm, mộng thịt.	50	10	40
8	Bong mắt	1.Trình bày được các tác nhân gây bong mắt. 2.Trình bày được phân loại bong. 3.Trình bày được cách xử trí ban đầu bong mắt. 4.Tuyên truyền được trong cộng đồng cách phòng chống bong mắt.	40	10	30
9	Phương pháp thử thị lực	1. Trình bày được phương pháp thử thị lực. 2. Thao tác được các bước thử thị lực.	26	6	20
10	Viêm	1.Nắm vững các triệu chứng cơ năng và	40	10	30

	màng bồ đào	thực thể của viêm màng bồ đào 2. Năm vững nguyên tắc điều trị chung của viêm màng bồ đào			
11	Kiểm tra thường xuyên		16	6	10
12	Ôn tập và thi kết thúc		30	4	26
13	Khai mạc, bế mạc		4	4	
Tổng số			480	144	336

VI. Tài liệu dạy - học

- Tài liệu đào tạo đã được Hội đồng đào tạo Bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn La phê duyệt

VII. Phương pháp dạy học

- Phương pháp giảng dạy: Giảng viên truyền đạt kiến thức lý thuyết bằng trình chiếu, thuyết trình, thảo luận...

- Thực tập lâm sàng: học viên học thực hành tại phòng khám mắt, phòng tiểu phẫu, phòng điều trị, phòng mổ của khoa mắt. Nhóm có 1 giảng viên hướng dẫn. Học viên được trực tiếp học trên bệnh nhân, tập ra các quyết định về chẩn đoán.

- Học viên sẽ được tham gia trực cùng các ca trực của bác sĩ. Học viên được học lâm sàng trong ca trực của mình với sự hướng dẫn, giám sát của bác sĩ trực.

- Phương tiện giảng dạy gồm: Máy tính, máy chiếu (Projector), giấy A0, bảng trắng, sinh hiển vi khám bệnh, sinh hiển vi mổ.

- Thi lâm sàng:

Các học viên thực hành khám trực tiếp trên bệnh nhân, nhận định lâm sàng, đưa ra kết luận chẩn đoán; giáo viên quan sát đánh giá.

- Chỉ tiêu thực hành:

Mỗi học viên nên có một sổ theo dõi học tập và ghi chép các bệnh nhân đã thăm khám, các kỹ thuật đã tham gia hoặc trực tiếp thực hiện với xác nhận của giáo viên hoặc bác sĩ điều trị.

VIII. Tiêu chuẩn giảng viên và trợ giảng

Đội ngũ giảng viên: Là những cán bộ có trình độ chuyên môn, giàu kinh nghiệm có chứng chỉ hành nghề trong lĩnh vực Nhãn khoa, có chứng chỉ sư phạm y học theo chương trình của bộ y tế.

- Số lượng: Tối thiểu 01 giảng viên; 01 trợ giảng

IX. Thiết bị, học liệu cho khoá học

Cơ sở vật chất và trang thiết bị học tập:

- Phòng học lý thuyết: Tại giảng đường, phòng giao ban khoa Mắt
- Phòng học thực hành: Phòng khám Mắt, các phòng bệnh, phòng thủ thuật tại khoa Mắt
- Phương tiện nghe nhìn: Bảng, bút viết, máy tính và máy chiếu
- Trang thiết bị, đồ dùng học tập

X. Hướng dẫn tổ chức thực hiện chương trình

1. Phân bố thời gian khóa học:

* Quỹ thời gian

12 tuần x 5 ngày x 8 tiết học = 480 tiết

* Phân bố thời gian

- Học lý thuyết: 144 tiết.
- Học thực tập lâm sàng: 336 tiết

* Thời gian biểu

Tuần 1

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Khai giảng và học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 2

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 3

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT	Học LT

Tuần 4

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	Học LT	Học LT	Học LT	TT lâm sàng	TT lâm sàng
Buổi chiều	Học LT	Học LT	Học LT	TT lâm sàng	TT lâm sàng

Tuần 5 → 11

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng
Buổi chiều	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng	TT lâm sàng

Tuần 12

Thời gian	Thứ 2	Thứ 3	Thứ 4	Thứ 5	Thứ 6
Buổi sáng	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			
Buổi chiều	TT lâm sàng	Ôn thi và thi kết thúc khóa học			Bé mạc

Ghi chú:

1. Buổi sáng = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 8h00 và kết thúc vào 11h30
2. Buổi chiều = 4 tiết/buổi, bắt đầu từ 13h30 và kết thúc vào 17h.
3. Với các buổi học lý thuyết, giữa buổi có nghỉ giải lao và giải khát trong thời gian 20 phút

* Tổ chức khóa học

- Mỗi khóa học có từ 1 đến 3 học viên.
- Khóa học được tổ chức tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Sơn la và do phòng Chỉ đạo tuyến trực tiếp quản lý.
- Mỗi khóa học có 01 giáo viên phụ trách và đồng thời là tư vấn hỗ trợ học tập cho mỗi học viên;
- Học lý thuyết tại giảng đường, phòng giao ban khoa Mắt của Bệnh viện Đa khoa tỉnh;
- Thực hành: Khoa Mắt bệnh viện đa khoa tỉnh Sơn la.

XI. Đánh giá và cấp Chứng nhận/ chứng chỉ đào tạo liên tục

1. Đánh giá kiến thức trước khóa học:

- Kiểm tra kiến thức:

Hình thức: kiểm tra viết

Thời gian: 30-45 phút;

Phương pháp: Câu hỏi tự luận/bài tập xử trí tình huống hoặc câu hỏi trắc nghiệm khách quan.

Các chỉ tiêu cho từng học viên:

Lý thuyết: Nắm chắc lý thuyết về từng chủ đề đã được học.

Thực hành:

TT	Tên thủ thuật, kỹ thuật	Chỉ tiêu về thực hành (số lượng)		
		Quan sát	Trợ giúp	Tự làm
1	Thử thị lực	150	50	30
2	Rửa cùng đồ	75	20	20
3	Nặn tuyến bờ mi	40	10	10
4	Đo nhãn áp bằng nhãn áp kế Maclakop	3	1	1
5	Chích chấy, lẹo	20	10	5
6	Lấy canxi đông kết mạc	60	20	5
7	Lấy dị vật giác mạc sâu	10	5	1
8	Bơm thông lệ đạo	10	5	1
9	Soi đáy mắt	150	50	10
10	Cắt chỉ khâu kết mạc	5	2	1

2. Đánh giá kết thúc: 01 bài thi viết và 01 bài thi thực hành

- Bài thi viết:

Thời gian: 90 phút

Nội dung: Tổng hợp kiến thức toàn khóa

Phương pháp: Bài tập xử trí tình huống và câu hỏi trắc nghiệm khách quan

- Bài thi thực hành:

Thời gian: 60-90 phút

Nội dung: thực hành khám phát hiện tổn thương trên người bệnh

Phương pháp: Quan sát bảng kiểm và vấn đáp.

Điểm thi kết thúc: Trung bình cộng của hệ số điểm bài thi viết và điểm bài thi thực hành, trong đó điểm lý thuyết hệ số 1, điểm thực hành hệ số 2.

3. Cấp chứng chỉ

* Những học viên đủ các tiêu chuẩn sau đây thì được giấy Chứng chỉ Đào tạo liên tục theo quy định của Thông tư 22/2013/TT-BYT ngày 09/8/2013 của Bộ Y tế

- Không nghỉ quá 5% tổng số thời gian khóa học.

- Điểm trung bình của các điểm thành phần phải từ 5 trở lên

* Những học viên không đủ những tiêu chuẩn trên không được cấp giấy chứng nhận và sẽ bị trả về đơn vị công tác.